

Με την πρώτη ματιά πού σ'αξ έρριξα, κατ'άλαθα ότι σ'αξ συνέβαινε κάτι τρομερό...

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΓΟΥΣΤΑΥΟΥ ΓΚΙΣ

ΕΝΑ ΦΙΛΗΜΑ

— Ο κύριος, παρακαλώ; ρώτησε ή κυρία Μαρνέφ, δείχνοντας στον έπισκέπτη της ένα κάθισμα στο σαλόνι του σπιτιού της.

Ο έπισκέπτης εξακολουθούσε να στέκεται όρθιος στη μέση του σαλονιού, παίζοντας νευρικά τó καπέλλο του μέσ' στα χέρια του και κυττάζοντας με άπερίγραπτη συγκίνηση την οικοδέσποινα. Ένα μελαγχολικό χαμόγελο παραμόρφωνε περισσότερο τó στόμα του, στραβωμένο στη άκρη του χειλιού από τó σημάδι μιας βαθειάς πληγής.

— Επιμένετε, κύριε, να με δήτε, συνέχισε ή οικοδέσποινα. Σ'αξ άκούω, λοιπόν...

Ο ξένος ρώτησε τότε, με φωνή πού έτρεμε λίγο:

— Δέν με άναγνωρίζετε, κυρία μου;...

— Η ύπρετρια μου είπε ότι λέγεστε Φίλιππος Λεμύρ.

— Ομολογώ, ότι τ' όνομα αυτό δέν μου είνε γνωστό...

— Δέν λέγομαι Φίλιππος Λεμύρ... Σ'αξ ζητώ συγγνώμη πού είπα στην ύπρετριά σας ένα ψεύτικο όνομα... Φοβήθηκα, όμως, μήπως δέν θέ με δεχόσαστε άν σ'αξ έλεγα τó πραγματικό μου όνομα... Είμαι ό 'Ανδρέας Λαβάλ...

— Ο 'Ανδρέας! φώναξε ή κυρία Μαρνέφ, πιάνοντας τή καρδιά της με τά δυό της χέρια.

Μά σχεδόν άμέσως μετανόησε για τήν διαχυτικότητα της και συνέχισε σέ τόνο πιό συγκρατημένο:

— Είθε, λοιπόν, ό κ. 'Ανδρέας Λαβάλ;

— Μάλιστα, κυρία μου, είμαι ό 'Ανδρέας Λαβάλ, έκείνος τόν όποιο άλλοτε φωνάζατε 'Ανδρέα, όπως κι' έκείνος πού σ'αξ φώναζε άπλως 'Αδριανή...

— Ω! Είμαστε τότε παιδιά...

— Όχι δά και τόσο παιδιά! 'Εσείς είσατε δεκαοχτώ χρονών κι' έγώ είκοσιδυό...

— Έν πάση περιπτώσει... Δέν μόρεσα να σ'αξ άναγνωρίσω άμέσως... Πέρασαν, βλέπετε, είκοσιπέντε χρόνια από τήν ήμέρα πού εξαφανισθήκατε κατά τρόπο μυστηριώδη από τήν έπαρχία μας... 'Εσείς με άναγνωρίσατε;

— Από τήν πρώτη στιγμή πού σ'αξ είδα!...

— Θέλετε να πήτε ότι δέν άλλαξα διόλου από τότε;... Μή ροσπαθήτε να με κολακέψετε... 'Η Κολακείες δέν με συνούν πιά... Τό ξέρετε ότι έχω τρεις γιους και ότι ό μεγαλύτερος είνε είκοσιδυό χρονών;...

— Τά ξέρω όλα... Πάντοτε ζητούσα πληροφορίες για σ'αξ, τήν ξεντειά μου, στην 'Αφρική... Έμαθα ότι παντρευτήσατε, ότι κάνατε τρία παιδιά, ότι ό άντρας σας πέθανε πριν από τέσσερα χρόνια...

— Έ, λοιπόν, σήμερα ζω ήσυχη κι' εύτυχη με τούς γιους μου... Ο μεγαλύτερος βγήκε πριν από τρεις μήνες από τήν Σχολή των Ευελπίδων και κατετάγη στο στρατό ως άνθυπολοχαγός... Μου φαίνεται ότι τó μόνο πράγμα πού έχω να επιθυμήσω, είνε να γίνω γιαγιά!... Δέν θ' άργήσω όμως να γνωρίσω και τήν εύτυχία αυτή... Ο γιός μου αγαπά μία καλή κοπέλλα και σε λίγο θα γίνουν οί γάμοι της... 'Αλλά τί έγώιστρια πού είμαι, Θεέ μου! Μιλώ τόσην ώρα για τόν έαυτό μου και ξέχασα να σ'αξ ρωτήσω πώς περάσατε έσεις τά τελευταία είκοσιπέντε χρόνια...

— Ταξίδεψα διαρκώς... Γύρισα όλο σχεδόν τόν κόσμο... Τά τελευταία δέκα χρόνια μένω στην 'Αφρική... Είμαι τώρα περαστικός από τó Παρίσι... Έμαθα τυχαίως τήν διεύθυνσί σας... 'Εδίστασα πολύ άν έπρεπε να σ'αξ έπισκεφθώ... Φοβήθηκα μήπως δέν με άναγνωρίσετε... Και οί φόβοι μου βγήκανε άληθινοί...

— Ω! πρέπει να με δικαιολογήσετε... Δέν μπορούσα να σ'αξ θυμάμαι ύστερ' από είκοσιπέντε χρόνια... Έξ άλλου, πρέπει να όμολογήσω ότι αυτή ή πληγή σ'αξ κάνει άγνωριστο... Τί πληγή είνε αυτή; Μήπως σ'αξ τραυμάτισε κανένας άγριος στην 'Αφρική;

— Όχι! άποκρίθηκε ό 'Ανδρέας, χαμογελώντας μελαγχολικά. Θέλετε να σ'αξ άφηγηθώ τήν ιστορία τής πληγής αυτής;

'Η 'Αδριανή κούνησε καταφατικά τó κεφάλι της.

***

— Πριν από λίγο είπατε κάτι για τά περασμένα, άρχισε

νά λήη ὁ Λαθάλ. Μπορῶ σήμερα, χωρίς νά διατρέχω τόν κίνδυνο νά διαταράξω τήν ψυχική καί πνευματική γαλήνη σας, νά σᾶς ὑπενθυμίω τό πόσο ἀγαπηθήκαμε ἄλλοτε. Γνωρίζομαστε ἀπό μικρά παιδιά... Σᾶς ξαναβλέπω τώρα, κοριτσάκι δέκα ἔτων, μέ μακρῆς πλεξίδες, ὅταν παίζαμε τό κρυφτούλι... Ἀργότερα, ὅταν γυρίσατε, μενάλη κοπέλλα πειά, ἀπό τό παρθεναγωγεῖο, μέ ξαφνιάσατε μέ τήν ἡρεμὴ μεγαλοπρέπειά σας, μέ τήν λάμψη τῶν ματιῶν σας. Καί σᾶς ἀγάπησα... Εἶστε ἡ πρώτη ἀγάπη τῆς ζωῆς μου...

»Ὡ! δὲν θέλω νά σᾶς ξαναθυμίω σήμερα ὅλες τίς λεπτομέρειες τῆς γνωριμίας μας... Πρέπει νά ὁμολογήσετε κι ἐσεῖς ὅτι μοῦ δώσατε τό δικαίωμα νά σᾶς ἀγαπήσω... Δὲν σᾶς ἤμουν τελείως ἀδιάφορος! Ἡ οἰκογένειές μας συνεδέοντο. Τὰ σπίνια μας ἦσαν κοντά-κοντά καί μπορούσαμε νά βλέπομαστε καθεμέρα... Εὐτυχισμένα, ἀλησμόνητα χρόνια...

— Εἶνε καλύτερα νά μὴν τὰ θυμάται κανεῖς... τὸν διέκοψε ἡ κυρία Μαρνέφ, μέ ὑπόκωφη φωνή.

— Ἡ ζωὴ θά ἦταν ἀνυπόφορη, ψίθυρισε ὁ Ἀνδρέας, χωρίς τὴν ἀνάμνησι ἑνὸς εὐτυχισμένου παρελθόντος... Πῶς μπορῶ νά ξεχάσω τὴν βραδυὰ πού σᾶς εἶδα ξαφνικά στο δωματίό μου; Σᾶς εἶχα εἰδοποιήσει ὅτι τὴν ἐπομένη ἔφευγα γιὰ τό Παρίσι καί φαντάσθηκα ὅτι ἤρθατε νά με ἀποχαιρετήσετε, χωρίς νά εἶνε κανεῖς ἄλλος μπροστά... Μὲ τὴν πρώτη, ὅμως, ματιὰ πού σᾶς ἔρριξα, κατάλαβα ὅτι σᾶς συνέβαινε κάτι τὸ τρομερὸ, κάτι τὸ ἀσυνήθιστο...

— Ἀνδρέα! φωνάξατε ἀπελπισμένη.

Καί πέσατε στὴν ἀγκαλιά μου κλαίοντας.

— Τί ἔχεις, μικρή μου Ἀδριανή; Σᾶς ρώτησα. Τί σοῦ συμβαίνει; Γιατί κλαῖς; Γιατί τρέμεις δλόκληρη;

— Πάρε με μαζί σου στο Παρίσι! μοῦ εἶπατε. Μὴ μ' ἀφήνεις μόνη ἐδῶ!... Θά τρελλαθῶ!...

»Ποτὲ ὡς τότε δὲν σᾶς εἶδα τόσο ταραγμένη... Δὲν ἤξερα τί νά βάλω μέ τό νοῦ μου... Καί τότε, μέ φωνὴ πού τὴν ἔκοβαν τὰ δάκρυα καί τ' ἀναφυλλητὰ, μοῦ ἐξηγήσατε ὅτι τὴ βραδεῖα ἐκεῖνη ὁ μπαμπᾶς σας σᾶς ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασί του νά σᾶς παντρέψει μέ τὸν κ. Μαρνέφ, τὸν πλούσιο κτηματῆ... Τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν τὸν κοροϊδεύαμε κ' οἱ δυὸ γιὰ τοὺς ἀδέξιους τρόπους του, γιὰ τὸν βαρὺ καί σκυθρωπὸ χαρακτήρα του... Καί ὅμως ὁ πατέρας σας ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νά σᾶς τὸν δώσῃ γι' ἄντρα!...

— Δὲν τὸν ἀγαπῶ! συνεχίσατε, κρύβοντας τὸ κεφάλι σας στο στήθος μου. Δὲν θά μπορέσω ποτὲ νά γίνω γυναίκα του... Ἐσένα μονάχα ἀγαπῶ!... Πάρε με μαζί σου στο Παρίσι... Ἄν μ' ἀφήσῃς ἐδῶ, θά σκοτωθῶ ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν μου!...»

»Προσπάθησα νά σᾶς κάνω νά λογικευθῆτε... Σᾶς εἶπα ὅτι σᾶς ἀγαπῶ κι ἐγώ, ὅτι μοναδικὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς μου ἦταν νά ἐνωθοῦμε... Ὡστόσο, ἡ οἰκονομική μου κατάστασις δὲν μοῦ επέτρεπε ν' ἀναλάβω μιὰ τόσο μεγάλη εὐθύνη... Ἔπρεπε νά πάω στο Παρίσι, νά σπουδάσω καί νά δημιουργήσω μιὰ κοινωνική θέσι, γιὰ νὰχω τό δικαίωμα νά σᾶς ζητήσω ἀπὸ τὸν πατέρα σας... Ἡ διαμαρτυρίες σας ἔκαναν τὴν καρδιά μου νά ματώνη ἀπὸ τὸν πόνο... Δὲν θέλατε ν' ἀκούσετε τίποτε... Ἐπιμένατε νά σᾶς πάρω μαζί μου στο Παρίσι... Ὅλα τ' ἄλλα σᾶς ἦσαν ἐντελῶς ἀδιάφορα... Ἀναγκασθήκατε ὅμως νά ὑποχωρήσετε μπρὸς στὰ ἐπιχειρήματά μου...

»Σὲ μιὰ στιγμή σηκώσατε τὸ κεφάλι σας... Δὲν διέκρινα καλὰ τὰ χαρακτηριστικά σας, μέσα στο μισοσκῶταδο —δὲν πρόφτασα ν' ἀνάψω τὴ λάμπα, ὅταν μπήκατε στο δωματίό μου— ἔβλεπα ὅμως τὰ μάτια σας νά λάμπουν ἀπὸ τὰ δάκρυα... Μ' ἐπίασε τότε ἰλιγγος... Ἐβάζα τὰ δυνατά μου νά μὴν κλάψω... Τὰ χεῖλη σας ἔσμιξαν... Κι' ἐνοιωσα τότε ἕναν ἀνυπόφορο πόνο, ἕνα πόνο πού θά τὸν νοσταλγῶ ὡσπου νά πεθάνω, γιατί δὲν φαντάζομαι νά ὑπάρχη στὸν κόσμο ἡδονὴ πιὸ ἐντατικὴ... Ἡ νευρική ὑπερδιέγερσίς σας σᾶς εἶχε προκαλέσει ἕναν ξαφνικὸ σπασμὸ καί ἐνῶ μέ φιλούσατε, τὰ δόντια σας μέ δάγκασαν δυνατὰ καί μοῦ ἔκοψαν τὰ χεῖλη!... Ὡστόσο δὲν βγήκε ἀπὸ τὸ στόμα μου οὔτε ἕνα ξεφωνητὸ πόνου... Τὸ αἷμα μου εἶχε πλημμυρίσει τὰ στόματά μας καί ὅμως ἐγώ ἤμουν μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ἡδονὴ... Μοῦ φαινότανε ὅτι θά πεθαίναμε μαζί... Γλυκὲς, ἀλησμόνητες στιγμές! Ποτὲ δὲν θά τις ξαναζήσω!...

»Μέσα στο σκοτάδι, δὲν μπορέσατε νά δῆτε ὅτι μοῦ παραμορφώσατε τὸ στόμα... Σᾶς καθουόχασα λέγοντας ὅτι μᾶταισαν λίγο τὰ χεῖλη μου... Καί χωρισθήκαμε...

»Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὶ ἔφευγα, μέ δεμένα τὰ χεῖλη, γιὰ τό Παρίσι... Ἡ πληγὴ πού μοῦ ἀνοίξατε μέ τὰ δόντια σας ἦταν ἀρκετὰ σοβαρὴ καί χρειάστηκε νά περάσῃ μῆνας γιὰ νά κλείσῃ... Καί τὸ στόμα μου ἔμεινε παραμορφωμένο,

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Βουβὲς ψυχές, θλιμμένες! Καί τ' ἀπόβραδο
Προσμένουν τὸ Χριστὸ μας, ἀπὸ πέρα.
Ποιὸς ξέρει; ἀπὸ μακρὰ. Κι' ἐκεῖνος ἔρχεται
Μέσ' στο θολὸ τοῦ φθινοπώρου ἀγέρα.

Μὲ τ' ἄγιο φῶς ἀχνόφεγγο στεφάνι του,
Μὲ τὰ θεϊκὰ, χαμηλωμένα μάτια
Μόνος. Καί τὰ ξερόφυλλα τοῦ στρώνουνε
Χρυσᾶ χαλιὰ στὰ ἔρμα μονοπάτια.

Τοῦ κάμπου τὰ στρουθιά καί τὰ πετούμενα
Ποῦ στίς φωλῆς κοπαδιστὰ γυρίζουν.
Ἄμα τὸν δοῦνε χαμηλώνουν πρόσχαρα,
Χαμποτεοῦν καί τὸν καλωσορίζουν.

Ἄνάριο τὸ σκοτάδι, μισοδιάφανο,
Μόλις πού τὸν σκεπάζει στὴν καπνιά του,
Καί τὰ γυμνὰ κλαδιὰ σὰ χέρια ὑψώνονται
Καί δέονται στο ἄυλο πέρασμά του.

Δέονται σιωπηλά... Κι' ἐκεῖνος ἔρχεται
Καί σκύβει στίς ψυχές πού τὸν προσμένουν
Σιγὰ... πονετικά. Κι' ἀργὰ τὰ σήμαντρα
Πονετικά κι' αὐτὰ σιγοσημαίνουν...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

ὼρα πού ἔφθασ' ἡ σοφὴ τοῦ δειλινοῦ μας ὠρα
καί τῆς βαθεῖας ἀγάπης μας ὠρίμασε ὁ καρπός,
τώρα πού ἡ μέρα εἶνε γλυκειά, κ' ἡ νύχτα εἰρηνοφόρα
κι' ἐντός μας πειὰ γαλήνεψε τῆς νειότης ὁ σεισμός.

Τώρα πού ἡ ἀνυπόταχτη κι' ἀνήσυχη ψυχὴ μου
διπλώθηκε στὰ πόδια σου σάν ἡμερο πούλι,
κ' εἶνε γιὰ μένα ἡ σκέψη σου, γιὰ σένα ἡ προσευχή μου,
τοῦ χωρισμοῦ τὸ σήμαντρο θλ' μένο ἀντιλαλεῖ.

Καί μεῖς πού βλέπαμε σκοπὸ καί νόημα στὴ ζωὴ μας
κι' ἀδιάκοπα δουλεύαμε τὴν καρπερὴ τὴ γῆ
γιὰ νά φουντῶνῃ ὀλάνθιστο περβόλι ἡ ὑπαρξί μας,
κ' ἦτανε ἄγρια ἡ πίστη μας καί θεϊκία ὄρμη.

Στὸ θλιβερὸ τὸ πρόσταγμα δειλοὶ κι' ἀλαλιασμένοι
στὰ μάτια κυτταζόμαστε μέ μαύρη ἀπελπισιά,
σὰ δυὸ τσοπάνοι πού ἀξαφνα θωροῦνε νά προβαίνῃ
κοπάδι λύκων στὴ ζεστή τὴ στάνη τους μπροστά...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ὅπως τὸ βλέπετε τώρα... Ὡ! δὲν παραπονοῦμαι γι' αὐτό!
Ἄπεναντίας: σᾶς εὐγνωμονῶ ἐπειδὴ ἀφήσατε στὰ χεῖλη
μου μιὰν ἀσβυστη ἀνάμνησι τοῦ φιλήματός σας!

»Ὑστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, ἔμαθα ὅτι παντρευτήκατε τὸν κ. Μαρνέφ... Ἡ ἀπελπισία μου ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἀνῆδρια καί τίς σπουδὲς μου καί τὰ πάντα... Ἐφύγα ἀπὸ τὴν Γαλλία καί ἀρχισα νὰ περιφέρωμαι στὸν ἀπέραντο κόσμο, ζητιῶντας τὴν λησμονιά...»

Ἡ κυρία Μαρνέφ ἀκουσε τὸν Λαθάλ ὡς τὸ τέλος, μέ μισόκλειστα μάτια... Στὸ μεταξὺ, εἶχε βραδυάσει... Ὁ Ἀνδρέας, βλέποντας ὅτι ἡ οἰκοδόσποινα δὲν τοῦ ἔλεγε τίποτε, σηκώθηκε νά φύγῃ. Ἐκανε μιὰ βαθεῖα ὑπόκλισι μπρὸς τὴν Ἀδριανὴν κι' ἐτοιμαζότανε νά τραβήξῃ κατὰ τὴν πόρταν... Ἄλλ' ἡ κυρία Μαρνέφ τοῦ ἄρπαξε τὰ δυὸ χέρια.
Ἀνδρέα! ψίθυρισε. Ἀγαπημένε μου Ἀνδρέα! Στά... μὴ φεύγεις...

Ἡ ἀκούμπησε τὰ χεῖλη τῆς στο παραμορφωμένο στόμα τοῦ Λαθάλ μέ πόνο κι' εὐλάβεια, ὅπως φιλᾶ κανεῖς τὰ βλέφαρα ἐνός πολυαγαπημένου νεκροῦ

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΓΚΙΣ